

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 22 lutego 2023 r.

Poz. 1295

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.72.2023 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 21 lutego 2023 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr XLIV/337/2023 Rady Gminy Krasnystaw z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu na cele dowozu dzieci niepełnosprawnych w Gminie Krasnystaw.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLIV/337/2023 Rady Gminy Krasnystaw z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu na cele dowozu dzieci niepełnosprawnych w Gminie Krasnystaw.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLIV/337/2023 Rady Gminy Krasnystaw została doręczona organowi nadzoru w dniu 2 lutego 2023 r.

W podstawie prawnej uchwały Nr XLIV/337/2023 powołany został m.in. art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz.1082, z późn. zm.).

W § 1 uchwały Rada Gminy Krasnystaw przyjęła, iż: „1/Ustala stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu do obliczenia zwrotu przez gminę kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych rodziców i opiekunów. 2/ Koszt za 1 kilometr przebiegu pojazdu wynosi: 1/ dla samochodu osobowego: a) o pojemności skokowej do 900 cm³ – 0,5214 zł b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – 0,8358 zł”.

W § 2 uchwały wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Krasnystaw.

Zgodnie z § 3 uchwały *Traci moc uchwała Nr XXXVII/279/2022 Rady Gminy Krasnystaw z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Krasnystaw na rok szkolny 2022/2023 (Dz. Urz. Województwa Lubelskiego poz. 3619 z 2022).*

W § 4 uchwały postanowiono, iż: *Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.*

Zgodnie z art. 39a ust. 1 ustawy Prawo oświatowe obowiązki, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4, gmina spełnia poprzez zorganizowanie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci, młodzieży i uczniów we własnym zakresie

albo poprzez zwrot rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców.

Zwrot kosztów jednorazowego przewozu następuje w wysokości określonej według wzoru: $\text{koszt} = (a-b) \times c$ gdzie:

a - liczba kilometrów przewozu drogami publicznymi z miejsca zamieszkania do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, szkoły podstawowej albo szkoły ponadpodstawowej, a także przewozu rodzica z tego miejsca do miejsca zamieszkania lub miejsca pracy, i z powrotem,

b - liczba kilometrów przewozu drogami publicznymi z miejsca zamieszkania rodzica do miejsca pracy i z powrotem, jeżeli nie wykonywałby przewozu, o którym mowa w lit. a,

c - stawka za 1 kilometr przebiegu pojazdu (art. 39a ust. 2 ustawy).

W myśl art. 39a ust. 3 ustawy, stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka ta nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 i 209).

Powyższe brzmienie przepisów art. 39a ust. 2 i 3 ustawy Prawo oświatowe nadane zostało ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2089) i obowiązuje od dnia 27 października 2023 r.

W wykonaniu delegacji art. 34a ust. 2 ustawy o transporcie drogowym wydane zostało rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.).

W dacie wejścia w życie art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe w obecnie obowiązującym brzmieniu, § 2 ww. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. stanowił, że *koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż:*

1) dla samochodu osobowego:

a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm^3 - 0,5214 zł,

b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm^3 - 0,8358 zł,

2) dla motocykla - 0,2302 zł,

3) dla motoroweru - 0,1382 zł.

Od dnia 17 stycznia 2023 r. obowiązuje nowe brzmienie § 2 ww. rozporządzenia, które zostało wprowadzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 22 grudnia 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2023 r. poz. 5), ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 2 stycznia 2023 r., które weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia:

"§ 2. *Koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż:*

1) dla samochodu osobowego:

a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm^3 - 0,89 zł,

b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm^3 - 1,15 zł,

2) dla motocykla - 0,69 zł,

3) dla motoroweru - 0,42 zł”.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że od dnia 17 stycznia 2023r. obowiązujące w gminie stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, ustalane na podstawie art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe nie mogą być niższe niż określone w ww. rozporządzeniu.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

W przepisach ww. rozporządzenia określona została zatem w formie kwotowej górna granica stawek dotyczących kosztów używania pojazdów do celów służbowych. Zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe stawka ustalana przez Radę Gminy na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w tym przepisie nie może być niższa niż kwoty wskazane w ww. rozporządzeniu. Na podstawie tego przepisu Rada jest zobowiązana zatem do określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu w celu obliczania wysokości przysługującego rodzicom zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów z zachowaniem mechanizmu określonego w art. 39a ust. 2 tej ustawy.

Natomiast Rada Gminy Krasnystaw w § 1 uchwały Nr XLIV/337/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. postanowiła, że: „Koszt za 1 kilometr przebiegu pojazdu wynosi: 1/ dla samochodu osobowego: a) o pojemności skokowej do 900 cm³ – 0,5214 zł b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – 0,8358 zł”.

Tym samym Rada Gminy wprowadziła stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu niższe niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

Bezspornie uchwała wydawana na podstawie art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe stanowi akt prawa miejscowego. Ma to doniosłe znaczenie, jeśli chodzi o wymogi, jakim powinna odpowiadać, w szczególności, co do sposobu redakcji zawartych w niej zapisów, które powinny być jasne, spójne i w sposób zupełny realizować treść art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe oraz nie mogą wykraczać poza jego ramy. Stanowienie aktów prawa miejscowego poddane jest reglamentacji prawnej, co wynika z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP i ma charakter dopełniający do regulacji ustawowej w tym znaczeniu, że wypełnia normatywnymi treściami luzy pozostawione w regulacji ustawowej między innymi po to, by można było uwzględnić specyfikę terenową (por. D. Dąbek: "Prawo miejscowe", Wolters Kluwer Polska - Oficyna Warszawa 2007, str. 119).

Obecne brzmienie § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, ustalające maksymalną wysokość stawek na wyższym poziomie, weszło w życie z dniem 17 stycznia 2023 r.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że od dnia 17 stycznia 2023r. obowiązujące w gminie stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, ustalane na podstawie art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe nie mogą być niższe niż określone na podstawie § 2 rozporządzenia w brzmieniu obecnie obowiązującym.

W piśmiennictwie prawniczym stwierdzono, iż „z uwagi na ustalenie stawek przez Ministra Infrastruktury na wyższym poziomie od 17.01.2023 r., konieczne jest dostosowanie prawa lokalnego do nowej rzeczywistości prawnej, czyli nadanie uchwale mocy wstecznej od 17.01.2023 (lub np. od 1.01.2023 r., jeżeli gmina uzna, że ze względów technicznych w ten sposób łatwiej rozliczy miesiąc styczeń). Zmiana stawki polegająca na jej podwyższeniu, czyni zadość wymogom ustawodawcy (obligującego radę gminy do ustalenia stawek nie niższych niż w rozporządzeniu), a ponadto nie stanowi pogorszenia

sytuacji faktycznej i prawnej adresatów normy prawnej określonych w uchwale – tj. rodziców dzieci zapewniających dowóz, lecz przyczynia się do poprawy ich sytuacji (stawka zostaje podwyższona)” (A. Piszko, Lex QA 2161309).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), przepisy art. 4 tej ustawy nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, ale tylko "jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie". Uzasadnieniem konieczności podjęcia uchwały ze wsteczną mocą obowiązującą jest obowiązek realizacji wytycznych wynikających z upoważnienia ustawowego określonego w art. 39a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, ustającego zasady określania stawek za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców.

Tymczasem Rada Gminy Krasnystaw postanowiła w § 4 uchwały Nr XLIV/337/2023, że *Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.*

W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienie o wejściu w życie przedmiotowej uchwały skutkuje zaistnieniem stanu sprzecznego z art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe w związku z § 2 rozporządzenia z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Rady Gminy Krasnystaw Nr XLIV/337/2023 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Krasnystaw
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Krasnystaw